

~~1923~~
ساتسىدەلىزم نىگىزىنە قۇرلغان تۇركىستان كىتەپسەدەر رېسپوبلىكەسى

۱۹۲۳

قازاق - قرغز ۋىلام كومىسسەسى.

توركىستان آيماغىنىڭ ۱۱ نچى كىتەپسەدەر
سىپەزىنىڭ اوقوو توورالى چقارغان
قارارى.

تۇركىستان رېسپوبلىكەسىنىڭ باسبا سوز تاراتۇچى ماخكەمەسى

تاجكەنت ۱۹۲۳ - جىل.

Туркестанское Государственное Издательство.

Ташкент, 1923 г.

تۈركىستان آيماغىنىڭ ۱۱ نچى كىڭەسەدەر سىمەزىنىڭ اوقوو توورالى چقارغان قارارى.

اوقوو كومىسارىنىڭ اوقوو جونىنەن قىلغان داكلاتن ايستىب تۈركىستان
آيماقىنىڭ ۱۱ نچى كىڭەسەدەر سىمەزى مەنەندەى قاولى كرگىزىپ تەسەبىق ايتدى.

۱ نچى تۈگەرسىڭ ايلگىرى جىلدارىدا اوقوو اۋىمدارى، مىكتەبەدەرى جىرگىلىكتى
خالقىنىڭ علم اوپرەنوۋگە آرتقىچە اجتەھاتى بولغانى سىبەبىدى كۆپ آچىلىپ بران
اول آچىلغان اوقوو اۋىمدارىنىڭ حسابى موعەللىمەردىڭ ھەم آچىچاننىڭ سانىدا توورى
بولماغانى؛ اۋچون؛ تۇرمىشنىڭ اوزگەرلىگىنى، چارۋا سەياسەتىنىڭ باسقارلغانى بول
اۋىمداردىڭ توقتاۋىنا سىبەب بولدى.

۲ نچى جىرگىلىكتى اوقوو رەتىنەن ۱۵ جودە ناچار. مونىڭ سىبەبى:
خالقىڭ اوز نارايىنان معلومەتنى خىزمەتكارلىرى جوق بولب ھەم حكومەت نارايىنان
اوقوو غا تولوق قاراجات بىرلەشكەن. آنىڭ؛ اۋچون جاڭدان جاسالغان اوقوو اۋىمدارى
بىر نىچە جىرلەردە ئىكە آسبى خالقىڭ كىڭەس مىكتەبەدەرىنەن زەينىن قايتارب
بورونىڭى گونە جولدى گونە اوقوو غا كرگىزدى.

۳ نچى بالالار: ۵ جاسدان ۱۵ جاسقا دەين ھەم اوقوو اوقب جازوو تانىمايتوغن
آدامداردى اوقوتقان اۋچون جاسالغان اوقوو اۋىمدارى خالقىڭ قاراجاتىنا تاپسىرىلىپ
آرتقىچا جوقدق كۆرۈپ، قۇرب، اىڭبە كىچىل ھەم دىقانداردىڭ بالالارى اوقويتوغندا
بىر آز مىكتەبەدەر قالماي باراجاتقانى؛ اۋچون سىمەز مەنەندى قاولى چقاردى؛
۴ نچى اوقوو كومىسارىياتىنىڭ آرتق جۇمىسدارن توقتايتىب اوقوو اۋىمدارىنىڭ
كىرەكتىسىغىنا ساقتاب تورتىكىڭ ۱۱ نچى مايداغى ھەم ۱۱ نچى اۋكتەبەردەگى قارار بىرگەن
سوماسن صرف ايتىپك.

۵ نچى اوقوو كومىسارىياتىنا بۇيرىلدى ۱۹۲۲ نچى ۲۳ نچى جىلداردىڭ ۱۰ سە تەسىنە
كرگىز قانچا اوقوو بۇيىمدارى بولاتىن بىلىگىزۋو ھەم سول كورسەتىلگەن اۋىمدار
كىمەتلىمەسە كىرەك.

۴نجى پروژى تېخنىچىسىكى مەكتەپدەردىكى سانى كىمىتلىمەيدى: قاراجاتنى ھۆكۈمەت تارايىنان بولۇپ چارۋالىق قاراجاتلارنى ھەر كومىسارىياتقا ھام ھەر خىل ساۋدا ساتق ۋا غايرى ئىس جۇرگىزە توغىن جايلارغا آرتىلىق كىرەك.

۴نجى اوقۇوغا چىقارغان تۇر كىستان رېسپوبلىكاسىنىڭ (Бюджет) بىودجەتتىنەن %۱۴ آزدىق قىلىپ جالپى تۇر كىستان بىودجەتتىنەن %۲۰ بىرلە كىرەك.

۵نجى اوقۇو كومىسارىياتنىڭ ئىسبەنە جاردەم بىر مەكك * اۋچون ھو كۈمەتتەن بىرلە توغىن قاراجاتقا قوسۇمچا قىلىپ چىر - چىرەگى بولونغان (Бюджет) بىودجەتتەن سوما تايىدماق كىرەك مەكتەپدەرگە قاراجات قىلماقغا.

۶نجى كىلەچىكىدەگى بولونوغىن (Заем) قارزدان، چىر - چىر دەگى بىودجەتتى تولىترماق خىسوسىندا، اوقۇو كومىسارىياتنىڭ پايداسىنا بىر سپراسىن چىقارماق كىرەك. ۷نجى آرتىچا نازار سالوو جاڭا تارتىپ بىن اوقۇوتولان مىكتەبەدەرگە (Новометодные мактабы) سول مىكتەبەدەرگە جاردەم قىلوو كىرەك بولار بورونقى كۈنە جولى كۈنە اوقۇولى مىكتەبەدەردىكى ھۆكۈمەتتە سىبە سىبە بولادى سوندىقان جاڭا تارتىپلىك مىكتەبەدەرگە واقىدان قاراسىپ ھەر خىل آدمغا پايدالى علم، بىل بىرە توغىن اوقۇولاردان سول مىكتەبەدەرگە جاڭا جوبالار بويونچە كرگىزوو كىرەك. ۸نجى قالداعى مىكتەبەدەردە اوقۇو واقىچە تۇلەولى بولسىن جارلى دىقان اىگە كىچە دەردىكى بالالارى بىپول اوقۇولسىن.

۹نجى اوقۇو كومىسارىياتنىڭ بولان كۈبىتەمەك * اۋچون خالقدىك اوز اخىبارىچا ساتق سالنىس اوزدەردىكى مىكتەبەدەردىكى پايداسى * اۋچون ھەم سول مىكتەبەدەردى ساقىتاماق * اۋچون اوز آرالارنىدا چارتدە جاسالسىن.

۱۰نجى آرتىچا نازار سالوو تىپىس چىرگىلىكتى خالقدىكى تىلندە كىتابدار چىقارماقغا، موعەللىمەدەر تايىدماق، اىنستىتوتدارغا جاردەم بىروو كىرەك.

۱۱نجى چىرگىلىكتى خالق آراسىنا گازىت ژورنال تارقاتماق كىرەك پارتىيە ھۆكۈمەت تارايىنان چىقارماق.

۱۲نجى چىرگىلىكتى خالقدىكى ھۆكۈمەت ئىسبەنە آراسىب جورگەن موعەللىلارنى مىكتەبەگە قايتاروو كىرەك.

اوقۇو كەمىسارىياتنىڭ تارىپا بۇلەيمەننىڭ كىچە كەدەگى ئىستەتتە توغىن ئىسبەردى.

تارىپا بۇلىسى آنىق تارتىپىدى ئىسكە كرسكەننى ۱۹۲۱ نىچى جىلدىكى كۇيىسى، بىراق اوبىئالغان جۇمىسداردىكى بارىن تامام اىتووگە مەسكىن بولماقغىن. مونىكى سىبەن بولدىكى

كېمىدىكى: سول جوقنى باز بىر جىرالاردا بولب جانقان ئىدىك بورولووينا واسىيىم بولغان.
آنك اوچون تارىيا بولىي كىلە چەكەدىكى ئىدىرگە كرسكەندە بورونجى باستان
اونكەن ئىدەردە آرتقىچا جادينا آلادى.

تارىيا بولىمىنك فاھامىنچە جىتكىلىكتى بول-دونييا بولەسە، ئىكە كرسىپ ئىس
ئىتەوگە ھىچ بىر مومكىن ايمەس.

جىتكىلىكتى پول بولەسە، ئىس اوبداقېداي بولىپ چىقايىدى.

آقچە-آقچە دىگەن سوزدك اوزى تارىيا بولىمىنك ئىس ابلەكەرى باسنىرمايدى.

جاكادان مىكتەب تۈزەتۈر بول تارىيا بولىمىنك مەنەتى سولاي بولغەندەدان
بول بىر اولكەن ئىس بولب تابلادى. بۇغان كرسەدى: اوقوودى جاكا تارتىبىين
اوقوتوۋ، معلم دەرگە معلومات بېروۋ، مىكتەبىدى تاب اوسى كۇنگى نورمىس بىن
جاقداستروۋ-جاناستروۋ. اوسى قوبولغان سەوالدارغا كرسور كىرەك قانجا
اۋور بولغانى مېندە.

اۋوالغا مىكتەبەدەردك سرتقى نورمىچىن اوزگىرتۈۋ كىرەك، دونييا جۇنمەن،
سونىن ئىشكى جاغىن اۋكداۋ Н. Э. П. جاكا چارۋاساياتدارن ايسكەرىب پول-دۇنيا
تابوۋ مەقصادىنك ساۋالى تىز بىتسە كىرەك.

مىكتەبدك سانىن آز ايتىپ پول ماستلەسن چۈندەۋ كىرەك نەگە اول پول
ماستلەسى اۋفور ئىن توققانۇغىن نارسە بولب تابلادى.

آنك اۋچون تارىيا بولىي اوسى ايتلغىن ئىكە توققاۋولغان نارسە لىردى جوق
قلمان پكرندە بولب جومسقا كرسەدى.

پول تابوودك جايى.

۱ نچى- اولدارداغى مىكتەبەدەرگە پول تاۋوب بېروۋ.

۲ نچى- خالقدان جىنالغان پولدان مىكتەبەدەردك پايداسىنا كرتور.

۳ نچى جاسى بالالاردى اولمىن ساقتاۋ.

۴ نچى مىكتەبەكە كىرەكتى اوتونى، كىتابدارىن تاۋوب بېروۋ.

معامداردك ايلغىن واقتندا تۇلوۋ.

بول جومس باستاندى ۱۹۲۱ جىلدا براق اورىداغان ايمەس. ايندىكى رەسىمى

خزمەت: اوسى ئىدىك نەسىيەبىدى كىچىككىنى، خالققا سالتق سالوۋ. جومسك توقتاب تور-

غانى پولدك جوقتىغى. تارىيا بولىمىنك اينكىچى جوموسى: پول تابوودك حال كاتىدە بولب

جانر. مىللى خالقدان بولس، ايسپولكومداردان بولس، سوپوزدەردەن بولس.

بول تووراده پايدالى اخبار بولماغان مین تارىيا بوليمينك حازرگى نىسب
جاتقان خزمىتى اوسى بىر جاغىنان ميكتهدەرگه (шеф) اوقوغهن شاكرددەردك
حال آخوالينا قارادار بولتوغن ادامدان تابىق حاراكاتىده بولب.

تارىيا بوليمينك ۳ نچى ئىستىب جاتقان جوموسى بالالاردى توبندروو تاماق
جونىنن قامقور بولوو، جانا قانادا اوقوب جاتقان بالالاردى، آچدان كىلگەندەر،
ايلنە قايتاروو، قانچا بالا بارلغىن حسابقا آلوو، آج بالالاردى توبندروو
تۇرتۇنچى جومس - اوتە بىر آور جومس بولب تابلادى. بۇل ميكتهدەرگه
كىركتى اوتن ماسئلهسى.

بۇل تووريدا قانچا يازغان جارلقدار، بۇيرقدار پايدالى بولب نابىلەيدى
آگاردە خالق اوزى جاردەم بىرىب خالق خزمەتكەرلەرى ئسكە كرسەينچە.

تارىيا بوليمينن جىر - جىردەگى ميكتهدەرگه جىبرىلگن بولدار واقىندا
تىمەيدى، سول سىبەيدى تارىيا جوموسىنا بۇدا بىر اولكەن كىس بولب تابلادى.
تارىيانك قازنادان آنچا آلوو رەقى بورنغيدان گورى جونەلدى دەوگە بولادى.
مىكتهدەر پول سز قالماسن دىكن جومسك ئستەلگەنىنە بىر تالاي بۇلدى بول
تووريدا كوب پايدالى ناتىجالار بولدى اوسىنك بارابارندا ئس جوروب جاتىر.
كىزەكتى جومسدار:

۱ - انچى بارچە اولدارداغى ميكتهدەردك حسابن آلوو؛ ۲ - پول تابوو سولارغا؛ ۳ - انچى
جاتقانادا اوقوب جاتقان بالالار ك سابن آلوو؛ ۴ - انچى شەھەرلەردەگى ميكتهدەردك
آل آخوالىن بلوو، دونيا مالينك حسابن آلوو، كىتابدەر تارانب بىروو، قانچا جىرنىك
بارن بلوو (Библиотека) كىتاب. زورنال اوقوبتوغن جاي جاساو.

اوسى واقىتقادىن تارىيا بوليمينك جوموسدا مانىسىنك بولماغاندى پولدك جوقتى
سول جوقتى سىبەيدى ئسك بىر ناراقىنغانا آلىب كىلە جاتقان جاغداياتى بولب
ايدى. ايندى تورمىچ اوزگەرىلدى بۇرونغىداى ئس توتقان بولمايدى تارىيا جوموسىنا
آنق كرسوو كىرەك.

بۇل جومسقا كرسەندە كوب ماعنى مین كرسەدى، كوب پكر - اوى مام
(Приемов) پرىيوم كىرەك.

بۇل ئس جوۋدە بىر آور جومس بولب تابلادى. آمما بول آورلقداردى بىزنك
فۇرتوويىز لازم بولماسا حاكادان بولان ميكتهدەردك پكرىنە جىتوويىز قىين. جاڭا
ميكتهدەر بىزدە جوق. اولاردى جاساو كىرەك.

جانئادان ميكنه بدهر جاساغان واقتمزدا بۇل پول ھام (Пайков) بييرىلە توغون تاماقدى جيتكىلكى بولادى ديب آيتووغا بولمايدى. بوغان كيرەك نارسا مناو: معلم مولدالاردى فايتادان اوقوتوو، بورونغى گونى جولدى گونە ميكنه بدهردى ايسينەن چغاروو، جاڭا جوباغا كرگزوو.

انچى جاڭا ميكنه بدهردىك قورلامى جانقانينىك ھمانيسى اوقوتوچيلاردىك چوقتى. گونە ميسكه جاڭا (Вино) آراق قۇياتن رەتى كىلدى.

مولدانى جانغۇرتباق كيرەك.

بۇل تووريدا آز ئستەلدى.

بۇل جۇمسدى كيين گە قالدروو بولمايدى.

مولدالارغا معلوماۋە بيروو تاريبانىك ۋىر اۋلكەن جۇموسى بولب تابلادى.

مولدالاردى معلوماتدانروو اوز اۋلدينا ۋىر اۋلكەن جوموس بولب تابلسادا براق

سول جوموسدى باستاو چارت.

بۇل جۇمس قالاي بولادى.

مولدالارغا معلومات بييرميك تووريسندا اولاردىك اوزديرينىك جوبا جول مين

نائيسووى تيبس، كورسدەر آچباتق كيرەك، مولدالار سىدەن جاساۋ، آيماقتق كورس

جيريگىلكتى خالقداردىك مولدالارى ۋىچون آچوو لازم.

(۲) ميكنه بدهردىك حسابن آلب، ئسدەرن باسقارب، (инспектирование)

и контроль) سول ميكنه بدهرگە قاراودار بولاتوغن آدمدار تايىن ايتوو.

(a) اوقوو ئسدەرن حسابقا آلوو.

(b) قالاي اوقوتووغا تارتيب كرگزوو بالالاردىك بليىن بايقاۋ، بلوو.

(c) قالاي قليب كونترۇل جاساۋ.

ميكنه بدهرگە جاردەم ايتوو ۋىچون ايكي ھفتەنىك ۋىچىندە كومەك، جاردەم سوراۋ

«ميكنه بدهرگە جاردەم» آووز ايكي ھام قاغاز بيتىدە خالققا ئۇسندروو تاريا جوموسينىك

فيندىغىن، قول اوستاسب قوسولب، كوچدى بر كترگەن واقنىداغانا ئسدىك جورە

نوۋغىينىن. بۇل جوموسقا آلو كيرەك بارچە جاقسى خىزمەتلىرلەردى. اوسىنىك

بارى جازىبىب چىققان نان كيبس حكومت مندەتدەر بولس تاراتب بييرمە كىگە بوغاندە

بول كيرەك، سوندا جومسدىك توقتماغانى آئزال.

آيتىلغان «ايكي ھفتەك» آحوالى ناچار ميكنه بدهردىك حالن توزەيىتوغن بولب

تابلسن بۇل جومس اورنيدايدى حكومات تاراقىنان نييسدى جاردەم بولسا ھام

چاقىر ماغانداي چىن فاقغانداي قليب بول ئىدى اوزىنەن جىلپىمەسە، آرىنە اونداي جىلپودى جوق ايتە توغىندى جوق ايتە نوغن ايسولكومدار بولوب تابلووى تىيس، اوفو كومىسارىاتىنىڭ تارىيا بولمىنىڭ باستى ۋ. بىلپىك .

تاجكىل ايتلوچى سەر بوف .

اوفو كومىسارىاتىنىڭ كوالە كىاسىنان ۲۲نچى اوكتە بىردەگى ۱۹۲۲نچى جىلداغى بولونغان فاولىسىنان كويىيا .

اوفو كومىسارىاتىنىڭ تارىيا بولمىنىڭ ۱۹۲۳نچى جىلغا اوفو جونىنەن قورغان پلانين قابول ايتىب سوغان قوسما كرتدى .

۱نچى ارتقىچا نازار سالوو كىرەك ۲نچى ھىم ۲نچى داراجاداغى مىكتە بىردە اوفو- يتوغن بالاردىك (Политическое просвещение) پاليتىكا تورىدا اوفوماغىنا، انك اۇچون پارتىيانىڭ كىزىك اتقارو كومىتە تىدەن سوراو كىرەك تارتىپ قلمەن اوبلوستونى ھىم اوبەزدىنى كومىتە تىدەرگە پارتىياغا اغزا خىزماتىكەلەردەن جىر- جىرلەردەگى مىكتە بىدەرگە بىرمە كگە بالارغا پاليتىكا تورىدا اوفو اوفوتماق اۇچون، ۲نچى جىرگىلتى خالقدارنىڭ معلمىنىڭ معلوماتى از بولغان سىبەدى اولاردى معلوماتاندىروو اۇچون آيماق كورس آچماق كىرەك .

اوسى جۇمىدى اورنىنا كىلترە كگە تارىيا بولمىنا آرتقىچا بىر آدم ناعىن داماق كىرەك ايلغى اوفو كومىسارىاتىنا ئىسى اچچادان تولەنە توغن بولب .

۳- نچى تارىيا بولمىنىڭ اوسى جومىسدارن اورنىنا كىلترىرو اۇچون بار چە اىنسىپىكتور- لارسىنەن چاقىروو . تاجكىل ايتىكۇچى بولمىگە بۇيرىلادى بوغان اسمى تا جاساب كومىسارىاتنىڭ اس باسقارۇۇچىسى ارقالى كوالە كىباغە بىلگىز بەك قاچا راسقوت بولاتوغون .

۴- نچى كىلەچىكىدە كى اچلان مىكتە بىدەردىك (программа) چوبالارن تارىيا بولمى جىرگىلەتنى خالقدارنىڭ تىلندە جازىب چىغارىب خالققا جاسن .

۵- تروودوۋى يعنى خىزمەت مىكتە بىنىڭ اوفوۋى جىتى جىلدىق بولب اورلغى پابرىك- زاۋود مىكتە بىدەرىندە اوفوگوۋچىلارغە جۇكتەلەسون .

مىكتە بىدەر قانداي تۇرلى بولاتن ئوالى تاقىرىدى .

نور كىنان اياغىنا قۇرولغان مىكتە بىدەر اۋچن اوفو جىلنىڭ اقىرىنەدەن كۇچىدە قالادى . تىلەچە كەدەگى اوفو جىلدا اوفوۋچىلار ۴ جىلدى ھىم ۵ جىلدىق اوفوۋغا كىرسە

توغونى اتق بولغانى اۇچون- ۱نچى- ۲نچى داراجە مىكتە بىدەر، اوسى واقتدان باستاب سول مىكتە بىدەردىك (программа) چوباسن اوزگىرنوگە كىرسەك كىرەك .

ارتقىچا نازار سالوو كىرەك اوسى واقتداغى ۲نچى داراجاداغى مىكتە بىكە سول مىكتە بىڭ اوفوۋى ۵ جىلدىق بولاتوغون بولغانى اۇچون . ۷ جىلدىق مىكتە بى داوسز

بىر جاقسى مىكتەب بولب ئابلادى اوقوو رەننەن براق اول ۷ جلدق مىكتەبدەن بارچە جايدە آچرو مومكىن ايسەن آچانك جوقتيغىنان اما آچلغان جايندە قالووى مومكىن اولدارداغى - پاسيولكلارداغى انجى داراجاداغى مىكتەبدەر ۷ جلدق اوقووغا خالى كيلمەى اوزىنك تورت جلدق عانا اوقوون اوقيتا توغىن بولسا اول واقتدا تورت جلدق اوقوون تامام قلووى كىرەك.

ئانچا ساغات اوقوتولاتوغون رەتى بورونغى قالبندا فالادى ۲ انجى داراجاداغى مىكتەبدەر تورالى غانا ساعات جۇنى اوز كىرەلەدى. هر خىل مەلومات آلور نووريدا كورسەتىلگەن ساغاتدارك مەسابى بۇزولمايدى.

فوسومچا اوقوتولاتوغون اوقولارغا كورسەتىلگەن ساغاندار قالبنچا بولووى نىيس اكرده بىر اودارسىناق قلاتوغون رەتى بولماسا.

دېب اوقو كومىتارىنك اورونباسارى اوليكوف.

تارىيا بولىمىنك باستقى بىلمىك.

ئاچكىل ايتكوجى سەربوف.

مىكتەبدەر دك بالانى	۱ انجى داراجالى مىكتەب							۲ انجى داراجالى مىكتەب			اوقوودى بىرگەندەر تېخنىكو مەئا كوردى مەلوماتى آز بولوب نايارلان باغدادار اوز اختيار رىچا بربولك گىرو پىپا بولب اوقو يدى.
	دارسخانالار				دارسخانالار			دارسخانالار			
	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۱	۲	۳	
اوقو جىنگ آخىرىنچا بولا شوعىن اوز سەرس	-	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۱	۲		
اوقور باسسالانى واقتىدا مەسالىمان بالان بالالاردى تورىدە كىيىنگى گورونپىناق وقووعا لاتوغون قىيىب	۱ انجى داراجالى				۲ انجى داراجالى مىكتەب						
	۳ جلدق				۲ جلدق			۲ انجى بولم			
	دارسخانالار				دارسخانالار			دارسخانالار			
	۱	۶	۳	۴	۱	۲	۳	۴	۵		

۱نچى داراجاداشى مېكەتەدە نەچچە ساغات ھافتا سىندا اوقو نولووى تېيىس

اوقوو (نارسەلەرى) ساباق - دەرسەلەرى	انچى گروپپا يىغنى بۆلم				گروپپا ۲ نچى بۆلم			
	بۆلمەلەر				اوقولان پىرىمەتدەر	بۆلىمەلەر		
	۱	۲	۳	۴		۱(۵)	۲(۶)	۳(۸)
اوقووچىلارغا ھەر خىل مغولمات بېراتىن اوقوون قوسىچا اوقوو	۱۸	۱۸	۲۴	۲۴	چىرگياكتى خالقدىڭ بىر تىلى	۶	۶	۶
پەنيە (пенне) اولەك	۲	۲	۲	۲	ھىساب طەبىغات (Естествознание)	۶	۶	۶
تان صېخەتلىك	۲	۲	۳	۲	طەبىغات	۴	۴	۴
ھونەرلەر	—	—	۲	۲	سالاماندىق اوقووى	۲	۲	۲
بىر جىرگىلەكتى خالقدىقلى	—	—	۲	۲	اولەك	۲	۲	۲
جامىغ	۲۲	۲۲	۳۲	۳۲	تان صىخەتلىق نارىيەسى	۲	۲	۲
آقچا تۆلەيتوغونى	۲۰	۲۰	۳۰	۳۰	ھونەر	۲	۲	۲
					تېلدەر	۲	۲	۲
					جامىغ	۳۲	۳۴	۳۴
					آقچا تۆلەنەتۇغىنى	۳۲	۳۴	۳۴

ايسكەرتوو: آقچا تۆلەيتىن ساغان
 آز بولدى تان صىختىك تارىيا ھەم اولەك
 قوسولغانى اوچون
 ايسكەرتوو: ۳ ساغات روسچە
 اوقولادى، آگار دەرسچە تېل اوقولانوغون
 جاي بولسا اول واقتدا آنا تىلى اوقولادى.

۲نچى داراجالى ميكتەپتە ھەپتەسىنىڭ نىچە سائەت اوقۇۋ بولۇۋى تېيىس.

اوقۇتۇغىن نارسەلەر (Учебные предметы)	بۆلۈم		
	۱	۲	۳
Гуманитарный			
ھەر نۇرلى مەلۇمەت يېزىق اوقۇۋ	۵	۵	۵
حساب	۷	۷	۷
خالق جاغدايى ھەم پائىنىكا توورالى اوقۇۋ	۵	۵	۵
تىلەر	۴	۴	۴
ئان صحىلىق تارىياسى	۲	۲	۲
ھونەر	۲	۲	۲
سالامەتلىق اوقۇۋى	۲	۲	۲
جەمىع	۳۴	۳۴	۳۴
آچقا تۆلەنە تۇغىنى	۳۴	۳۴	۳۴

آچق بۇيرىق

اوقۇۋ كومىسارىياتىنىڭ بارچا بۆلۈمدەرىنە كېلەچىكىدەكى اوقۇۋ باسقايتىن جلدان ۵نچى دارىخانادان باستاپ باسقا خالقدىكى دە ئىلىن اوقۇۋغا كىرىشەتتى. معلم اوقۇۋ بۆلۈمىنىڭ اخىيارىندە مېكتەپ باستىغىنىڭ كورسەتۋى بويونچا آلىنىپ قاراچاتىن اوقۇغۇچىلاردىكى مېندەتىنە جۇكتەيدى. باسقا خالقدىكى ئىلىن اوقۇۋىنىڭ ئۇچۇن ھافىسىنىڭ ۲-سائەت تايىن بولدى. اوقۇۋاتۇغىن ئىلدەر: اورس ئىلى ھەم جىرگىلىكتى خالقدىكى بىر ئىلى.

اوقۇۋ كەمىسارىياتىنىڭ اورىياسارى: اولىكوف

تارىيا بۆلۈمىنىڭ باستىغى: بېلەك

اس باسقارغۇچى لونيچاكوف

مىكتەبىدەگى بولب جاتقان اوقو تورالى

شاگردلردىك بىلىمىنىڭ قانداي ايگەنلىكى بىلور، اۋچون جاسالغان اينستروكتسىيا (جوبا) مىكتەبىدە قانداي اوقو بولب جاتقان، بالالاردىك قانچا بىلم تاپقان بىلمەگىمىز چارت، آنىڭ اۋچون مىكتەب اوقو خىزمەتلىرىنىڭ قانچا بالالاردىك بىلىمىنى سىناپ، بىرۈنغىداي بالالاردىك نە بىلىپ نە قوبىغانلىقىنى كۆز سالىمىز، جۇرگەنلىرىمىز دورىس ايمەس.

اۋستەن چىقاروۋ كىرەك ايمەس، ماسىتلەن يول جومىس آرتقىچا اوز آلدىنا پايدا بولدى دىب جوق. بوغان بۇلانىچا تۇسۋو كىرەك بۇل اس اوقودىك اوز جولىنان چىققاندىب.

قالاي قىلىپ اوسى اسدىك ماسىتلەسىنە كىرۈرگە بولادى؟ سونىڭ جولىن تابوو كىرەك مىكتەبىدە، اوقۇتۇۋچىلاردىك ھەم اوقۇغۇۋچىلاردىك چاغندا ياقىن بىلمەك اۋچون. مونا بو كۆپ پايدالى جۇمىس تاپلادى.

انچى مىكتەب كىمگە سدرىنىڭ جۇمىسدارى.

۲ " ئىستەگەن جۇمىسدارى.

۳ " كوتىرول جاساب شاگردلردىك بىلىمىنى سىناپ.

۴ " بالالارغا ھەرتۈرلى تاماچا ايتىدروو.

۵ " مىكتەبىدە خالق تورمىچىنا آراسقانى.

۶ " اوزىنى اوزى خىزمەت ايتىكەنى.

۷ " مىكتەبىدە تىچقارى چىردەگى بالالارغا اوبىرەتلىگەن ئارىيىدا.

۸ " ساولق ھەم خىزمەت ئارىياسى.

۹ " چاروا ساياساتىنا كىرەكلىكى.

۱۰ " بالالاردىك ئۇنەرى.

۱۱ " ھەم باسقا تورمىچىدارى.

مىكتەبىدە جۇمىسىنا كىرەدى: جىساب بىرۈو، اخبارلاندروو اۋچ بۇلىپ كۆز-قىس (۵) سىنە بىردەن انچى غىنوارغا دەين) قىس-جاز (۵) انچى غىنواردان انچى مايعا دەين) جاز (۰) انچى مايدان (۰) انچى آوغوسقا دەين) اۋچبونىڭ باربارىندا ھەر مىكتەب آتچوت، تابىرىپ تۇروۋى تىيىس. نەدەين اخبار بولسادا واقىتى مېنىن تابىرىلىپ تۇروۋى كىرەك.

اوسى جوغارىدا كۇرسەتتىگەن اوقو ايلارىنىڭ اچىندە مىكتەبىدە قانداي ئىس بولسا سونى جازىپ تۇرماقندا اوز آلدىنا بىر داقىتەر جاساۋ كىرەك. سول داقىتەر

مىكتەبدىكى جاغداياتىن مېلىگىزەتن بولب تاپلىب كىين مىكتەبدىكى عاجايب خاناسىنا تاپسىرىلادى.

ھەر مىكتەب جانىندا عاجايب خانانا بولۇرغا كىرەك بۇل عاجايب خانانا بالالاردىكى نە ئاستەب نە قويناغىن بىلدرەدى.

مىكتەبىدەردى اىنسىكىتور ھەم اىنسترووكتوردىكى قاراب كىتكەن ئىن كوپ پايدا چىقمايدى تىكەدە مىكتەب بىن تانسقانى بولۇس، سول سىبەدى مىكتەبىدە اوز الدىنا بىر داقتەر بولۇپ ھەم (Музей) عاجايب خانانا بولماغى آرتقىچازارلى ھەر جال اوقوو تامام بولغان واقتىدا سول عاجايب خاناداغى بار نارسەلەردى خالققا كورسەتوو كىرەك (سىبەزدىكى يا بولمەسە باسقا بىر جىلىدىكى واقتىدا)

ھەر جىلدا مىكتەبىدە ئىستەلگەن نارسەلەردى خالققا كورسەتە، اوقوودىكى كىرەك كىتىگىن خالققا تۇسندروو مىكتەبدىكى مىندەتدى خىزمەتى بولب تاپىلادى.

بالالارغا ھەر تورلى اوين كورسەتوو، اىرتەك آيتو، حومبان چىچدروو، پايدالى جۇمىس بولب تاپىلادى؛ بولاردى اوقوودان بوس واقتىدا ئىستەو كىرەك. مىكتەبىدىكى جۇمىسنا كونترول جاساو اۇچون مىكتەبىدىكى اچىندە ھەر بىر واقتى داردا مىكتەبىدىكى كىگەسىنە آتچوت كرگزوو كىرەك.

اوقوو باستاو، آخىرلاو، قىلغان خىزمەتدى جامداو، بىكتەب كىگەسىنىكى تولىق ماجىلىسى مېن بولۇرغا تىپسى.

بولغان جۇمىسداردى تاكرار ايتوو، سالىتروو.

آرتقىچا بالالار بىلىمىنە نازار سالوو مىكتەب جوباسى بوينچا.

بالالاردىكى بىلىم سىناو اۇچون كامىسىيا جاسالسا كىرەك. بۇغان كرەدى: اوقوو بۇلىمىنەن بىر آدم، بالالاردان برەو، خالق تاراپىنان برەو. مايدا دارسخاناداغى بالالاردىكى بىلىم سىناو پايدالى بولب تاپىلمايتوغونى آتق بولب اولاردە قويب اوقووى اىگىلەرگى، جاسى اۇلكەن بالالاردىكى بىلىم سىناو چارت. بۇل سىن اوقوۇچىلاردىكى كىلەچىكىدەگى جۇمىسدارىنا كىرەك.

سناو ۲ تارىقا بولادى.

انچى (экзамен) امتىخان اوز اىكى سوراو ھەم جازدىرىپ كوروو،

۲ - ۲ انچى دارجاداغى مىكتەبىدە اوقويتوغىن بالالاردىكى كومىسىياغا بىرگەن معلوماتى

اوزىنىكى اوقووى توورالى، معلمدەر ھەردايم اوقتىغان اوقووى جونىنەن بالالار سىن

سۇيۇلەشەپ بالالاردىڭ آلتان مەلۇماتىن يەلدى. بالالارغە داڭلاد ايتىپك «اۋچون جۇسس تاپىرادى.

ئوالدار قوبادى.

بالانىڭ اوزىنىڭ «تاوور كورگەن جۇموسن تاپىروو»

اوقوب چىققان كىتابىنان بالاغا مەلۇمات ئېىرگىزى. بالالار اوزدەرىنىڭ ئىستەپ جۇرگەن ئىس جازىپ جۇردەن دافندىرى اوسى آيتىلغان جۇمىسداردىڭ نىتىجاسى مناو: بالانىڭ جاپىن بلوو، مەنزى، قۇلەن تانوو، قانداى «تارىيا اوغان بىروو. بالانىڭ آلتان مەلۇماتىن تاكرار ايتوو بالانىڭ ۲نچى دارىسخاناغا اونويىنە كىرەك سولاي بولغانىن بۇل ئوالغا آرتىچا زەين سالوو كىرەك.

بالانى بىر دارىسخانادا ايكى چىلغا فالدىروو، يابولماسا مىكتەبەدەن چىخاروو بولمايتىن ئىس، آگەردە بالا تۇبىتە اوقووغا جاراماتىن بولماسا، آگەردە بالا بىر پاراغانا اوقوودى بىلمەسە اول واقتدا ۲نچى دارىسخاناغا اوتىكىزىپ سول يىلمەگەن اوقولارى «جونىنەن بالانى مەلۇماتىندىروو كىرەك. «OHO» ھەر اوقوو بۇلمىنىڭ جانىندا كومىسىيا بولووى تېىس، اوقوودى ۴۵دە قىلاماغان بالالارغە قاي جول مىن كىتوودى كورسەتەنگى لازم. اوقوو كومىسىياتىنىڭ كوللەگىياسى

۲۴نچى نويابىردە ۱۹۲۲ جىلدا قاپول ايتىدى.

جانا قىخانادا جاتىپ اوقويتوغىن بالالاردىڭ آلتان مەلۇماتىن بلوو جاپىنان بولنغان جوبىا.

اوقوو كومىسىرياتى اوقوو بۇلمدەرىنە جانا قىخاناداغى بالالاردىڭ اوقوو ھەم تارىيا جاپىنان قاپاردار بولدىپ قانچا بۇيرىق قىلسادا سول قىلغان بۇيرىقدارى اورنىز بولب كىتدى. مونىڭ سەبەبى مناو. مەلمدەر بالالاردىڭ تارىيا سىنا زەين قوبىياى، تىك سول بالالارغا قاراودار بولغانىن غانا قىزمەت بىلب، اوقوتقان بالالارى ھىچ بىر مەلۇمات آلامدى، آقى بەتندە جانا قىخانادان چىققان بالالار، علم، بىلم يا اوندىرى بولمانىن ھىچ نارسە گە آسناى قالدى.

بۇل ئىس بۇلاينچا اوزىگىراووى تېىس. شاكردلەردىڭ آلتان مەلۇماتىن بلوو اۋچون مەلمدەردىڭ جارامدى جارامىزدىن آىروو اۋچون كومىسىيا جاساو كىرەك اۋچ آدمان:

قايىسى مىللەتدەن

آنا- آناسى بارما؟ باجتىم بە؟

آنا- آناسىنىڭ كاسىسى ھەم آكرىس قايدان ھەم قاچان كېلدى؟ آگەردە جۈت بولغان
آچارچىلىق چىردەن كېلگەن بولسا، كىم اولاردى تۇركىستانغا جىبەرگەن.
جاناقخانغا كىرگەن ۋاقتى بۇرون اوقىغانما؟ قاي جىردە اوقۇغان؟ قايىسى بولمىدە
اوقىدى؟

قول قويادى

تصدىق بولغان اوقوو. كومىسسارىاتنىڭ كوللەگىيە سىيان ۲۴نچى نوبابردە ۱۹۲۲نچى
۲۰۷۷-نچى نومۇرلى بالالاردى كورووخصوصىداغى ئوال جاڭادان يىز بولغان جۇمس
مىكتەبىنە اوقوو اينىسپىكتورلار، اينىستروكتور ھەم تەربىيا باسقۇدارى آرتقىچا قاراودار
بولماغى لازم.

مىكتەب اوزگەرتۈگە زەين قويماق كىرك آسەرنسە اوسى تافدا بايلاردى ھەر بىر
جۇمسقا آراسىغانى اوچون آوالعاجۇمسدى جارامدى معلم لىردەن باسناو كىرەك،
سولاردى مىكتەبگە كىرگىزۈ كىرەك.

معلمدەر كۇچن، قايراتن، عىلمن، بىلمن اوسى جاڭادان جاسالغان مىكتەبگە
سارف ايتووى كىرەك بورونغى كۈنە جولدى كۈنە مىكتەبىدى اىستەن چىعارووى
كىرەك بۇل اوتە آور قىزىدى باسقارامدار معلمدەر بولب تابىلدى.

معلمدەردىڭ ھەلى ناچار قاراجات توورالى بۇل بارچەگىدە معلوم سوندادا بولسا
معلمدەر جۇمس قلامىز دىب تىرسادى بىراق تىرسقانى مېندە اوقو جۇنى يىن تىسىدى
معلوماتى بولماسا جالغىز ترسقانى آزدىق قىلدى. معلمدەردىڭ معلوماتى بولووى كىرەك.
معلملىك دارىجاسى بالاندار اجا بولب تابىلدى.

جاڭادان بولب جاتقان مىكتەبەدەرگە معلمدەردىڭ ھەرنە بارىچە تايىدى بولووى
كىرەك معلومات جاينان نەگە سول معلمدەر سول مىكتەبەدەر، سوندا اوقۇۋىچى
بالالاردىڭ خوجاسى، خالقىدى آغار تۇۋىچى بولب تابىلدى.

تۇرمىچ اوزگىرىلىب آلدەن باسب بارا جاتىر. معلمدەردىڭ تۇرمىچ جاينىنا قاراي
ئىس تۇتماغى كىرەك اىگىبە كىچىلدەر مېن بىرلەسب.

مىكتەبەدەر اوسى ۋاقتىداغى نۇنيا جوزىندەگى بولب جاتقان ھەرخىل ئىسدەردەن
خاياردار بولووى كىرەك. كىندىككە مىندەتى معلمدەردى باسقارب جاڭا جولغە سالوو.
اوسى تازىرىدى جاسالدى «экспертное» سىناماق دىگەن نارسە. سىناماق دىگەندە

اوقۇ بىر قانداق امتىخان دىب تۇسۇپ كىرەك ايدىس بىر ادرارلق قاتارداغانا ئىستەمۇ لازم.
تارىيا بۇلىپنىڭ باستىقى بىلىمىك.
مىكتەب بۇلىپنىڭ باستىقى سىپىرىف.

سناماق توورىدا چاسالغان نىزامنامە.

انچى معلم مولدالاردىڭ بىلىمى سناۋ اۇچۇن كومىسارىياتى تاپىن بولدى. سول كومىسارىياتى مولدالاردىڭ بىلىمى سنايدى بۇل سناۋدان تىچقارى بولاتتى مودەرىس لىر بولب تابلادى.
انچى قولوندا اوقۇ چۈنىنەن آلمان بىت قاغازى جوقدار اوزىنىڭ اوقۇتۇپ چۇرگەن ساباق، دارس دەرى جاينان سانالدى.

انچى اوقۇو كومىسارىياتىنان روخت سىز انچى غىنۋار ۱۹۲۳ نچى جلدان باستاب ھىچ كىم گە مولدالىق اورن بىرلەيدى.

۴ - سنالوو تىپىدى جايندا بولدى.

۵ - بوسنالغان آدام ايكىنچى سنالوویدا مومكىن كومىتەندىڭ تاپىن قلغان سىروگى بونىچا.

۶ - سىنان اوتكەندەرگە اوقۇو كومىسارىياتى بىت قاغاز بىردى.

كومىتەت چاسالوۋى معلم دەرى بىلىمى سناۋ توورىدا.

انچى كومىتەت سايلاندى ھىم تصدىق بولوندى، اوقۇو كومىسارىياتىنان.
انچى كومىتەتدە ئىستەگەن جۇموسى اوقۇو كومىسارىياتىنىڭ كۈللە گىياسىنان اوتۇب تۇرادى.

انچى كومىتەتدە قاراماغندا چالپى تۇركستان آباغنداغى مىكتەب دەرى.

انچى كومىتەت ئىستىدىنى كىندىكە.

ايلگە چىب ئىستەمۇ نوورى بولغان ۋاقتىدا كۈللە گىيانىڭ قورپان سىروگى بىلەن

ئىستەپ قايتادى.

كومىتەت موچەلارى.

۱ كومىتەتدە توبە آغاسىن سايلادى اوقۇو كومىسارىياتىنىڭ كۈللە گىيانى، بىر موچە اودا كۈللە گىيا آرقالى سايلاندى، بىر موچەنى اوقۇو كومىسارىياتىنىڭ آتقاروو كومىتاتى سايلادى ھىم قانچى كومىتەتدە توبە آغاسى نىڭ كورسەتۋى بونىچا اوقۇو كومىسارىياتى سايلادى

- ۲ - كومىتەتنىڭ مۇجەسس كۈيەيتۈ كىرەك بولسا اونى كۈيەيتۈ اختارى اوقوو كومىسارىاتىنىڭ كوللەگىيەسىنىڭ اختارىنداغى جۈمىسى.
- ۳ - كومىتەتكە مۇجە بولب كىرگەندە اوزىنىڭ تۈپكىلىكى خىزمەتىدىن بوساتىلمىدى. اگرده زارلى بولسا.
- ۴ - كامىتەتكە مۇجە بولغاندار تىيىدى اىلىق آلاى ارتق ئىتەگەن جۇمىسىغا ساغاتقا حسابدا بولسا.

كومىتەتنىڭ ئىستەپتىن خىزمەتى.

- ۱ - كومىتەتنىڭ ئەستەپتوغونى *экспертное* سناو كومىسارى جۇمىسىغا تابىلدى.
- ۲ - كومىتەت ئەستەپتوغونى اوزى پلان پلان دى كوللەگىيا نار كوم پروس نقتاى سىروك قوبى، سوغان قاراب كومىتەت ئىس جۇرگىزەدى.
- ۳ - كومىتەت جۇمىسارى اوقوو كومىسارىاتىنىڭ قولونان اوتب تۇروب اوقوو كومىسارىاتىنىڭ اوقوو بۇلمدەزى مېن ئىراتماقدا بولوى تىيىس.
- ۴ - ئىچى بازىر ئوالدار كومىتەتنىڭ اوزى ھەم اوقوو بولمەرىنىڭ واكىلدەرى مېن قارالب اچىلدى اما تصدىق ايتىلغى اوقوو كومىسارىاتىنىڭ كوللەگىيەسى.
- ۵ - ئىچى كومىتەت بىرگەن قارارن اىرنىداتىلدى اوقوو كومىسارىاتىنىڭ اوقوو بۇلمەدرى آرقالى.

اوقوو كومىسارىاتىنىڭ اورنىسارى اولىكوف.

تارىپە بۇلمىنىڭ باستى بېلىپك.

ناچكىل ايتكۈچى سىرېوف.

اوقوو كومىسارىاتىنىڭ كوللەگىيەسىغا تصدىق بولوندى ۲ ئىچى دىكابردە ۱۹۲۲ ئىچى جىلدا ۶۴ ئىچى نومۇرى.

تۇركىستان رېسپوبلىكا سېنىڭ خالىق كومىسارىلار كېڭەسىنىڭ ۱۹۲۲

ئىچى جىلدا ۷ ئىچى دىكابردە ۲۳۱ ئىچى ساقىدى چىقارغان قاولىسى.

اوقوو كومىسارىاتىن ھەركەتنىڭ خوجالىغىغا قۇتقارىپ اوغان قاراجات ناوويىب بىرمەك خىسوسىدا تۇركىستان رېسپوبلىكاسى خالىق كامىسارىلارى مىناداى قاولى قىلدى: ئىچى واقىچا جىر جىرداگى “бюджет” خالىقدان جىنالاتن آچىچانك سانى اور نقتاچا شەرلەرداگى آقاروو كومىتەتدەرگە روختى بىرىلەدى تارىپا اوقوون اوقوبىتۈ.

غون جايلاردا اوقوۋى تۇلۇلى قىلماقغا اوسى قاولىنىڭ كورسە توۋى بويىنچا
۲ نچى اوقوۋ تۇلۇ بولدى شاھارلاردا ۲ نچى دارا جالى مىكتەبدار دە ھەم ۷ جلدق
مەكتەپلەر دە ۵ نچى دارىغا نادان باستاپ.

۳ نچى بارچە مىكتەبدار توۋالى شاھارلاردا كاسىبچىلىك ھەم غايرى باسقا اويومد
ارمىن ئىستەلگەن چارتدار بۇل قاولىدان كىيىن جوق بولدى.
ايسكەرتوو: كاسىبچىلىك ھەم باسقا اويومداردۇڭ اختىيارىدا مىكتەپكە چاردام
بىرىسى "шеф" بولب.

۴ نچى اوقوغان بالالار دۇڭ اتاسى قانداى خىزمەتچى بولسادا آغان زالونجە سىنەن
۱۰% تۇلەيدى نىجە بالالارى اوقىسادا.

۵ نچى اوقوغان بالالار دۇڭ اتاسى ساۋدا ساتق قلاتن بولسا يابولسا آلاتن آيلغى ۱۷
نچى قاتاردان آسق بولسادا ۱۰% تۇلەيدى.
ايسكەرتوو:

كىڭەس حكومەتىنىڭ جۈابىدى خىزمەتكارلەرى آغان آيلغىنان ۱۰% تۇلەيدى.
۶ نچى اوقۇغا آقچا تۇلەۋدان بوساتلادى: قىزل عسكرىنىڭ ساربازدارى، جۇمىسقا
چاراماتىن سوغىدا چارادار بولغان چولاقدار، ۹ نچى قاتاردان زالونجانى كىم آلاتن
خىزمەتكارلەر، چارلى دىقان ھەم كرىستياندار، حكومەتدەن، جۇمىسقا جاز ماغانى سىبە
بىدى، "пенсия" چار دەم كورگۈچىلەر، اوقۇ قومىسارىاتىنىڭ خىزمەتدەنگەر،
مادانى آغار توۋ ئىدەرنىدا بولسا، خىزمەتدان بوس جۇرگەندار جۇمىس تابالما غانن
تېيىدى جاينا مەعلوم ايتكەن بولسا.

ايسكەرتوو: ايسگە كىچىل ھەم خىزمەتكارلەر ۹ نچى قاتاردان آيلغى كوپ بولب
بولسادا، لىكن بالا چاغاسى كوپ بولب اوزى چارلى بولسا اوقۇغا آقچا تۇلەۋدەن بۇتندى
يا چارايلاپ بوساتلادى كومىسيانىڭ قارارىغا موۋاپىق

ايسكەرتوو: آيلقىدى ۹ نچى قاتاردان كىم آلب باسقا تايىسى بار آدمدار اوقوۋ
تۇلەۋىنەن بوساتلمايدى.

۷ نچى اوقوۋ تۇلەۋىنەن شاكرىد بالالار دۇڭ اتالارن بوساتقان واقتدا اوقوۋ جلىن
تۇرتكە بولب اوقوۋ بۇلەينەن بر آدم، كەسىپ چىلك اۋيومىنان بر آدم، سول
مىكتەبىدەن بر آدم آلىب، كامىسيا جاسالپ سول كامىسيانىڭ قارارى بويىنچا بوساتلادى.

۸ نچى اوقوۋ تولەۋى بر آى بۇرن تاپسارسا كىرەك واقتىدا تۇلەمەگەندەردەن
سوت آرقالى اۋندروۋ تېيىس.

۹نچى تۈلەۋلى اوقوو توورالى جېنالغان پول اوقوو بولىدىك حكومىدە كرىپ، اوقوو خىزمەتكارلەرىنىك آباغىنا مىكتەبدىك چاروالق قاراجاتدارىنا سارف بولونادى. انچى آلتان، قاراجات بولغان بولداردىك آتچوندارى تاپىرىلىپ تۇرسا كىرەك اوقوو اينسپىكتورلارىنا ھەم اوقوو كومىسارىياتىنا.

خالق كومىسارلارىنىك تۈبە آغاسى رىسقولى.

ئس باسقارۇۋچىسى فيليپپوف.

قاتچىسى پانكىن.

«инструкция» انچى ھەم ۲نچى دارەجىداغى مىكتەبىدەردىك بۇتن دارىسدەرىنە امتخان اۇستاغۇۋچىلار ۴ اۇچون جوبا كىدىك اوقوو كومىسارىياتىنىك ر. س. ف. س. ر. تارىيا بولىمىنىك ۱۹۲۲ انچى جل ۱ انچى اوكتەبىردە گى ۸.۵۸ انچى ساندى اچق بۇيرىغىنا مووافىق اوچبو جوبا اچولانادى انچى ھەم ۲نچى دارەجالتق مىكتەبىدەردىك بۇتن دەرلىدەرىنە امتخان اۇستاب گواھناما آلتۇۋچىلار ۴ اۇچون. انچى امتخان اۇستاغۇۋچىلارغا ۲نچى دارەجالتق مىكتەبىدەر دارىسنە امتخان بولادى اولوستىنوى چاھاردە ۲نچى دارەجالتق مىكتەبىدە، آ - انچى دارەجالتق مىكتەبىنىك دارىسلىرىنە امتخان اوستايتۇغن دارغا ۷ جلدق مىكتەبىدە امتخان بولادى.

۲نچى امتخان اۇستاغۇۋچىلار اوقوو كومىسارىياتىنىك اينسپىكتورىنە آرزا بىرەدى ھەر جل . انچى آپرىلدە كىين قالدىرماي.

۳نچى تۇسكىن آرزاداردى اينسپىكتورلار امتخان اوستايتىن جاينداغى مىكتەبىدەرگە بۇلىپ بىرەدى تاراتادى.

۱سكەرتو: بولىتىكەد نوورالى خات معلوماتىنان امتخان بولووى تىيس.

۴نچى امتخان آلتۇۋچى مىكتەب اوقوووى تامام ايتىپ چىقاتىن دار اوچون سولردىك اوقب اۇتكەن دارىسەرن بىر آى تەكرار ايتىرووى لازىم كورس آچب.

۵نچى سول كۇرسداردان پايدالانادى اوز اۋمىندە اوقب كىلىپ امتخان اۇستاغۇۋچىلار.

۱سكەرتو: تاكرار كورسى آچلغاندا اوقوو خىزمەتىنىك ساغاتن اوز گەرتۈكە بولادى.

۶نچى سول تاكرار كورسى تامام بولغان سن بارچە اوقوغان شاكردلەر ھەم

امتخان اۇستاغۇچىلاردىك جومىسدارى مىكتەبىدىك كىتەسندە قارالب قارار بىرىلەدى،

بولارغا تولق گواھناما بىرۇۋ خصوصىدا انچى ھەم ۲نچى دارەجالتق مىكتەبىدىك اوقوون

تامام ايتىدى دىب. بۇل قاراردى نقتادى اوقو كومىسارىياتىنىك اولوستق اينسپىكتىياسى.

۷نچى گواھناما بىر توورىدا جانجال بولسا اول واقتدا كۇرسدا گى ئستەلگىن

رايوندا قىلىپ ئىستەۋۇى كىرەك. اوندى كىندىك بولۇوغا جارايىدى اوقوو كومىسارىيا -
ئىنىك ئىر اوقوو بولىمى - مىكتەبى اوقوو ئىس ئۇزۇۇ بىلەن، عاجاىب خاناء، كىتاب خاناء،
بالاىلار اۆبومدارىن بىلىپ سولارغا آرقا سۆيەيتىن.

۴نچى آزرگى رەندەگى كىرەكنى جومس اوقوو جۈننىنەن ئانىتروو. معلم دەردى
معلوماتدانىروو. بۇغان داخلى بولسا كىرەك كىندىكك ھەم اوبىز دەردىك.

۷نچى كۇرس آجب معلم دەردى معلوماتدانىرغان واقتدا كىرەن ئوالدار معلم -
دەرگە ھر تۇرلى جاقسى بىلم آرتىراتىن دارسدەر اوقۇتوو اوقوو جاغداياتىنان.
يىكلىنوو: پالىتىكا اوقوو بۇغان كىرەدى.

۸نچى تۇرمىچ ھەم اوقوو ئوالى آراسى، قۇرلاس جۇرەدى بىراق اوقوو ئىنىك
قالى جۇرۇۋىنە كىدىرگى بولمايدى.

۹نچى مولداردىك معلوماتن آسروو اوتە بىر كىرەكنى جۇمس اىكەن بىلە
تۇرب مولداردىك قاراجات توورالى خالى ناچار بولغانى اۇچون اولاردىك اوز
اختىيارىنا بىروو كىرەك معلوماتن كويىتوودى.

۱۰نچى اوقوو كومىسارىياتىنىك مولداردى معلوماتدانىروو تاقىردى ئىستەيتىن
خىزمەتى مناو بولب تابلادى:

۱نچى چىت - جىرلەردەگى مىكتەبەدەرمىن قولىو، ۲نچى كىندىكك ھەم اوبىزە
اوسى توورالى قانچا جۇمس ئىستەلگەنىنىك بىلەن آلو، ۳نچى معلومات آرتىروو
تورالى سوز چاچوو، ۴نچى اوقوو بولىدەرى مېن بىرلەسوو.

۱۱نچى چىت - جىرلەردەگى مىكتەبىن ئانىقان واقتدا بۇيرق جازب اوتروو
كىرەك اىمەس اما آراسى كىرەك آحوان بىلىپ ھەم اوزىن بىلدىرېب تۇرماغى
چارىن خات، ھەم سۇر آرقالى.

۱۱نچى اوقوو پلانى، ئوالدار ھەم غېرى اوسونداى نارسەلەر كۇن اىلگەرى
جاي جايىنا جىبىرىلىپ تۇرماغى لازم اۆلگى قىلىپ.

۱۲نچى اوسى معلومات آرتىروو توورالى بولان ئىس جۇننىنەن جاقىن
بىر ساتدا تارىيا بۇلىمى ئانىتراى كىندىك دەگى اوقوو اىنستېوتدارى، اوقوو اۆبىدارىن
ھەم اىلدەدە سونداى جومس دار بولادى

تارىيا بۇلىمىنىك باستغى بىلىك

مىكتەب بۇلىمىنىك باستغى سېر بوق

معلومات بۇلىمىنىك باستغى چاقىلەۋىچ.

تارىپە ئىلىمىن اويرەتكۈۋىچى معلمدەر بىلەن كۆپەيتۈۋ

۱ نىچى اوقوو جۇنىنەن فويلانن ئوالداردى اوكداۋ، اوزگرتۈۋ، جاكشورتو،
۲ نىچى اوقوو ئوقئالماسدان كىنە بىرەدى بالالار اۆمىدارندا بولب جانقان اوقوو
فانساندا.

آ) بۇلم، بۇلم بولب ئىستىق جوموسىدك زەقى آ) اوقووتوورالى بىر ئوالدى
يابولماسا بىرىچى ئوالداردى فارماق.

ب) ھەر بۇلمدە ۲۰-۲۰ آدم بولوغە تىيس، اوقويتىندارى ھەر خىل
معلومەت بىرەتن ھەم مولدالاق بىلەين آسرانن اوقوو بولب تابلادى.

۱ نىچى جۇمىدك آر، كۆب بولاننى كىرەكتى واقتىنا قاراي ئىنەلەدى،
قويولغان ئوالداردك چىچووينە قاراي.

۲ نىچى بولمىدەردك جىلىسى جىتسىندە ۱-۲ بولوغە تىيس.

۳ نىچى بۇل بولمىدەرگە باستق بولب باستاب ئىس كۇرسەتەتن جانسى معلومەندى
معلم بولب تابلادى.

ب „Семинария“ اورتە مىكەنەب جۇموسى قالاى بولوغە تىيس.

آ) اوقوو جۇنىنەن بولغان ئوالداردى قاراۋ؛ ب) اوسى بۇلمدە بولغان داردك
نە بارنچا معلومەندى بولمىدى (بارلىقى ۲۰ ادامنان آرتق بولمىدى) ۋ) جۇمىدك
اۋزاقىدىقى قويولغان ئوالداردك چىچىلووينە قاراي واقت تايىندالدى؛ گ) جىنالىسى بولادى
كىرەگىنچە (۱ مەرتە يا ۲ مەرتە جىتسىندە).

د) جۇموس باسقاروۋىچى كۆب-عىلى بار آدم بولوغە تىيس؛ يە) بۇل
معلمدەر بۇلمىدك جومس ائقارائىن اورىندارى عاجاب حانا با كىتابخانا بولب تابلادى.

ۋ) آز ماۋلىندى جىلىسكك تۇرى.

آ) اوقوورەتەنەن بولغان بىر آز ئوالداردى فارماق.

ب) جىلىسكك اوزاقىسى بىر كۆن-۳ كۆن ۋ) جىلىسدە بولغۇۋىچىلار
سانى ۱۰۰ آرتقدا بولادى.

تارىپە ئىلىمىن اويرەتكۈۋىچىلەردك كۆپىنە بولورى.

۱) جىلىسدە ايرتە باسدان اوقوو جۇنىنەن معلمدەر بولمىدك ئىستىب چىخارغان
داكلاتى سولاردى اوداروۋ تىكسەروۋ.

ابىكەرتوۋ: كۆب ماۋلەندى جىلىس ئىنەۋگەدە بولادى (۳ كۆنە ۱۵ كۆنەگىدەين
اول واقتدا بارچە اوقوو چاغدايا تىبان بولغان جۇمىدار بىر چىرگە قوسۇلادى.

جېلىس قلووغا بولدى: بولسداردا، اويەردەردە، اوبلسداردا ھەم آياقتىق جېلىس ئستەوگىندە بولدى.

گ. ھەر دايم بولب تۇراتىن آزمە ولەندى كۇرسداردۇق تۇرى.

آ) بېلىكىيلى جوبا (اوقور جۇنېنەن)

ب) ماولەنى ۲-۳ آي

ۋ) كوروس تىگداغۇچىلار سانى ۵۰. ۱۰۰. ۱۵۰. ۲۰۰. قزمەنى اوقور جاغداياتى!

گ) كوروسكە جۇمس ئستەيتىن واقتدۇق يارى كىتەدى.

كوروس تىگداغۇچىلار بولەك جۇمسدان خالاس بولدى.

د) قزمەت ھەر كۇن ساين بولدى.

يە) كوروس بولووغا مومكىن اويەردە، اوبلوسداھەم كىدكە.

ج) بۇنان كىيىن دە سونچە ساندى تىگداغۇچىلارى مين ھەر واقتدا كوروس

بولب تۇرۇۋى مۇمكىن اوقور كومىسارىياتىدۇق كوللەگىيەسى

۱۹۲۲نجى جىلدا ۱۶نجى دىكسابردە نقتىدى تصدىق قىلدى.

اوقۇۋ كومىسارىياتىنىڭ اوقۇۋ اۋيەمدارن كورمەك خصوصىداغى نىزامناما.

۱ نچى اۋيەمىنىڭ آنى

۲ نچى آدرىسى

۳ نچى كۇرلىگەن واقتى

۴ نچى كۇرۇۋىچىنىڭ قول قويغانى

۵ نچى تۇرغان جايىنىڭ رىتى:

آ) رايون: ب) كىدك: ۋ) سرت: گ) فابرىك-زاۋود.

۶ نچى اۋيەمىنىڭ سرتقى جاغى:

ا) قورا: ب) سالانغان نامدارى:

ۋ) مىكتەبگە قاراسىدى ايتىلگەن آغاچدار.

۷ نچى ئىچكى جاغى:

ا) قانچا دارىسخانا بار: اولاردۇق اۋزىندىغى، كىتىدىگى فانداي؟

ب) جارق: ۋ) آجاتخانلارى

۸ نچى حىساب توروالى!

آ) بالالار سانى، بۇلم، بۇلم، جاسى، ايركەك، عايىل

- (ب) اوقۇۇچى بالالاردىكى آل-آحوالى.
- (ۋ) نىچە بۇلم، گ) مولم دەر نىچەر؟
- (د) جومىچى قانچا؟ ج) بوس تۇرغان نارسەلەر يا دارسخانالار.
- ۹ نىچى دۇنيا جاغى:
- (آ) مۇلك-مۇلك-قانچا-قانداي، جىتىبەگەنى قانچا؟
- (ب) اوقۇۇ آسابدارى؛ (ۋ) كىتابخانا؛ (كىتابىنىڭ سانى ھەر بۇلم گە قاراي)
- (گ) معلملەر ئۈچۈن كىتابخانا.
- (د) اوقۇۇغا كىرەكتى نارسەلەر: دافتەر، كىتاب، كارانداچ ھەم باسقاقلىرى.
- ۱۰ نىچى باسقارۇۇچى اۆيمدارى:
- (آ) مىكتەب كىڭەسى؛ (ب) مىكتەب اۆمى؛
- (ۋ) شاكردلەر واكىلى.
- ۱۱ نىچى مىكتەب آتچوتى؛ (آ) مۇلك (ب) مال-دۇنيا؛
- (ۋ) آقچا؛ گ) اسچوتدارى؛ (د) اوقۇۇچىلار حسابن جازاتن كىتاب؛ **Дневник**
- يغنى مىكتەبىدە نەئستەلىگەنن جازب تۇراتن كىتاب
- ۱۲ - مىكتەبىدەگى بالالار اۆيىسى.
- (آ) بالالار واكىلى؛ (ب) بالالار جىيىلىسى؛
- (ۋ) بالالار باسقارماسى مىكتەبىدە آزى - تۇلك، تۇرمىچ جاينان؛ (گ) مىكتەبىدەر
- اۆيمدارى مین قانسو (د) مىكتەبىدەگى بولاتن تارتىب؛
- (ب) اوقۇۇ اوقۇتوو پلانى؛ (ج) بالالاردىكى ئېلىم سناو؛ (ز) بالالاردىكى بىر بۇلمىن بىر
- بۇلمىگە اوتكىرۇۇ؛ (ى) مىكتەبىدەن آيداو؛
- (ك) بالالاردى بوسانوو اوقۇۇدان؛
- (ل) بالالاردى جازالاندۇۇ؛ (م) بالالار اۆيىنىڭ قىتابىنى (ن) بالالار اۆيىنىڭ مىكتەبى
- كىڭەسى مین آراسىب ئستەروى (و) معلمدەردىكى بالالار اۆيىنى قانسوى (پ) بالالار
- باسقارماسىنىڭ تارىيا تورالى اۆلكەندەرگە بىراتن جاردەمى
- ۱۳ نىچى بالالار اۆيمدارى:
- (آ) كلوب، جىنالب ئستەگەنى؛ اوقۇۇ جوينىدەن ئستەگەن جۇموسى (بالالار حسابى
- ھم ئستەكەن جۇموسىنىڭ حسابى
- (ب) بالالار زورنالى؛ (ۋ) ھەر تۇرلى بالالار اۆيىنى؛ (گ) بۇلىنب ئستەگەن بالالاردىكى
- نىچە ساغات ئستەگەنى.

۱۴ نچى تارىيا: بالنى باس باسина تارىيا قىلۇ؛ ب) اولك؛ Музыка دوميرا -
سكريبكا تارتىروو، ھەر تۇرلى اۇنەر اۇيرەتۇ،
ۋ) دەنە سولق تارىياس:

گ) اۇزن اۇزى تانىماق، ادام كىرچىكىدى بلۇ قالىق قاسۇلو.
د) ابر بالا ھەم قز بالانك ابر جىتكەنى، اولاردك قاتسى، سونى ئوقناتوو بۇل
ساوال تورىدا دوختىرلار مەن سۇيەسۇ؛ يە) پالىتىكا تارىياسى:
باللار اۇيىمدارى، كىتابدارى،
كومونىست بولغان معلمدەر حسابى:

۱۵ نچى تارىيالاندرۇۇ:

آ) باللار جىلىسىنا قالىدك پاھى، جارامىز بالنى مىكتەبدەن ايداو، جولداسدار
سونى، جولداسدار كىپل بولوى، جارامىز قۇلق - مەنزدەن تۇزەتو چولى.

۱۶ نچى برگە تۇرغان باللارغا پايدالى بولب تابلوى اولاردك جاسىنا قاراي.

۱۷ نچى آ - باللاردك ئستەيتىن خىزمەتى،

ب) - باللاردك جۇمىقا اخلاسىدى بولوى،

ۋ) - سول جۇمىقا معلمنك داخلى؛ گ) - باللار جۇموسىن باسقاروو.

د - باللار جۇموسىنك حسابىن آلوو

يە - جۇمىقا اخلاسى بولغانداردى اخلاسداندروو؛

ز) خىزمەت اۇيرەتو ھەر تۇرلى Мастерские كارخانا يىغى اۇستالىق جاي

آچب آغاچ اۇستاسى، كىتاب موقابالار، ايتكىچىلىك.

ك - باقىا اىكۇ، تال كۇگەرتۇ، جىر ايداو - سوغاروو، مال باغوو، جول تۇزەو

ل - ھەر جىل جۇمىس جايىن بلۇ،

م - باللاردك ئستەگەن جومۇس غاجايىب خاناعا اوتكىروو.

ن - سوغان كىرەكتى زاندار تابوو.

۱۸ نچى - ۱) اوقوو наглядный كورنەكتى بولادى

۲ نچى قاي جول مەن اوقۇتۇدك جاڭا جولن ئردەو

۳ نچى معلمدەر معلوماتى.

۴ نچى بۇلىمەن - بۇلىنپ اوزاقداىب اوقۇو

۵) نچى экскурсия باللاردى ھەر جايغا آپارىب بار نارسە مەن تانىتروو،

سونك علم جونى ھەم واقتى - جلى آچوتى.

- ۶-نجى باللاردىك علم - بىلەن سناۋ.
 - ۷-نجى - باللاردىك اوقۇتتىن دارسدەرنى اۋىلەرنىدە ھەم دارسخانادە تۈزەۋى
 - ۸-نجى - اوقۇتتىن كىتابداردىك علم اۋىرەنۈگە قانچا قاتىنىك بارى.
 - ۹-نجى بالانىڭ اقلنى سناۋ . امىكىتەپ جاننىدا باللاردىك ئىستەكىن جۇمۇستىنان музей
- عاجايىپخانا جاساۋ
- ۱۱-نجى باللاردىك ئىستەكىن جۇمۇستىن حالققا كورسەنۋ.
 - ۱۲-نجى جۇمۇسدىك علمگە ھەم بىلىمگە پايدالىسى.
 - ۱۳-نجى "экскурсия" باللاردىك اۇزاق ياقسقا ئىكسكۇرسىيا قىلغانى. ۱۴-نجى بالانى بىلۋ. *تالى ھەم جاننى توورىدا. ۱۵-نجى *مىئلەن مىكىتەپ فابرىك-زاۋود جاننىدا بولسا- اوندا مىنانداى ايسدەر ئىسدەۋگە قالولى بولادى.
 - ۱-نجى مىكىتەپگە جاقىن جىردە قانداى زاۋود- فابرىكدەربار، اولاردە نە جۇمۇس قىلادى، خىزمەتسكەرلىرى قانچا؟ ۲- اوسى مىكىتەپدەگى اوقىب جۇرگەن بالالار سول زاۋود فابرىكدە ئىستەگۇۋچىلەردىك بالالارىن يا بولمىسا اوندا جۇمۇس ئىستەمدى تۇغىن داردىكدا بالالارى اوقىما؟ اولار قانچا ⁰ بولادى.
 - ۳-نجى ئىچىلەر بالالارىنىڭ تۇرى؛ اورۇۋ ساولغى قانداى؟ باسغا بالالارىمىن سالىس نىرغاندا؟ عىلى؛ بىلى اوقۇۋغا زەينى.
 - ۴-نجى معلمنىڭ سول فابرىك زاۋود دانە ئىستەلب جاتقاننىن خىلبار دارما؟ اۋزى بارب كورگەنبە، گەزىتەدن اوقىب بىلەنبە؟ سول ناقىردى كىتاب آلب اوقۇما؟
 - آنا آناسى سول فابرىك زاۋوددا ئىستەگۇۋچى ۵-نجى شاكىر تەدرىمىن زاۋود فابرىكدە ئىستەلب جاتقان نارسەلەر توورالى سۇز بولادىما؟ سول سوز ھەردايم بولب تۇرما؟ سول فابرىك- زاۋودلارنىڭ باللاردىك جازغان сочинение جۇمۇسدارىنا قاندىلى داخلى بار؟
 - ۶-بالالارغا حساب اۋىرەنكەندە سول راۋود فابرىكدار جۇمۇسدارن اسناستىسكا حساب اينىب كۇرگەنبە؟ سوننىڭ داخلى.
 - ۷- باسقا دارسدەر توورالى اوسى جوغارىدا آيتلغان فابرىك زاۋود داردان ھىچ بىر زات آلتىغانبا؟ اۋلىكى كۇرسەتوكىرەك.
 - ۸-نجى باللاردىك سالغان سۇرەتەدرىدە زاۋود فابرىك دەردىك قاتسى بارما؟
 - ۹-نجى سول فابرىك زاۋود دارغا بالالاربارب كۇرگەنبە؟ اولاردىك كورگەن نارسەلەردىن كىم آيتىب تۇستىرگەن، كورگىندەرن جازغانبا؟ باسقادا آلس جىرگە ئىكسكۇرسىيا بولغانبا؟

۱- چى مېكتەب جانىندا فابريك زاۋود جانىنان غاجايىب خانا نوزەوگە اوى بولغابا؟ باللاردك هم ئسچيلەر كوچى مېن؟

۱۱- نچى فابريك زاۋود جۇمىسدار مېن باللاردى تانستروو اوى بارمە؟

۱۲- نچى ئسچيلەر مېكتەب ماسئەلەسنە قالدى قارايدى؟ موعەللىم سول ئسچيلەر مېن قاتىسبە سويلەسبە اوقۇۇ غلەنن كېرەكتىگن ئۇسۇنديرىب نۇرامە؟

۱۳- زاۋود فابريككە مېكتەبگە جاردەمى.

۱۴- شاگرد باللاردك زاۋود فابريكدەرگە قىلاتن جاردەمى علم جۇنئەن.

۱۵- نچى باسقا نە قانسدارى بار؟

۱۶- نچى اوسى زاۋود فابريكدەردك- رايونىداغى كاسبچىلىك اۋىمىنا مېكتەبدك قاتىس بارمە؟

۱۷- نچى اوسى زاۋود فابريكدەردە جاسدار اۋىسى بارما؟

۱۸- نچى مېكتەب باللار مېنا جاردام قلايدىما؟

۱۹- نچى اوسى رايوندا تېخنىكوم بارما؟

اوغان مېكتەبدك نە قاتىس بار؟

۲۰- نچى اوسى مېكتەبدك باسقا مېكتەبدەرگە قانداى قاتىس بار؟

۲۱- نچى اوسى رايونىداغى موعەللىمدەردك- بىر بىرنە قاتىس بارما؟

۲۲- مېكتەب جانىندا мастерские كارخانىه بارما؟ اولاردا جۇمىس ئستەتىس كم؟

۲۳- نچى شاگرد باللار زاۋود فابريكدە جۇمىس قلاما؟

۲۴- نچى فابريك زاۋودلار تووراسىندا هېچ بىر آگىمە باللار مېن بولادىما؟

(۵۲) جالپى ساوالدار:

(آ) كاسبچىلىك جۇنئەن باسقا دا مېكتەبدەردك- اوقۇغاندار مېن بولەسۇ

(ب) مېكتەبدك خالققا ابايى:

(ؤ) باللار باھاسى جاڭا جول- جوبا نىزام توورالى.

(گ) پول- دۇنيا قاراجات ناووب بىرنەن چاغى:

(د) اوقۇۇغا اخلاسىدى بولوو.

(ه) باسقارۇۇچىنىڭ تاپقان پىكرى.

مېكتەبدەرخانىق قاراجاتىنا بولغانى اۋچون «Инструктор» باسقارۇۇچىلاردك-

آرتقىچا نازار سالووى لازم مېكتەبدەردەگى بولب جاتقان اوقۇۇلارغا اوقۇتۇۇچى

موغەللىمىدەرگە اوقۇۇ كومىسارىياتىنىڭ بۇل توورىدا چىقارغان جولى جوبالارىنىڭ موواپىقى.

تارىيە بۇلىمىنىڭ باستىخى: يىلىك.

مىكتەپدەر بۇلىمىنىڭ باستىخى: سىر بوف.

ناچىلا تىخى: يىنە گىن.

ЦИРКУЛЯРНО

آچىق بۇيرىق

اوقۇۇ كومىسارىياتىنىڭ بارچە اينىسپىكتورلارىغا.

بارچە اوقۇۇ اۆىمدارىغا اينىستروكتسىيا اوقۇۇ اۆىمدارىغا اۆچوت تابىرماغى

اۆچون جوبا بولب تابلادى.

اينىستروكتسىيا اۆچوتنىڭ پروگرامما يىغىنى جوباسى بولب تابلادى. اوسى اينىسترو-

كتسىيانى االغان سن بارچە اوقۇۇ اۆىمدار اۆچوت جاساوى كىرەك اۆقۇۇ جۇموسى

تافرىدى اوقۇۇنىڭ بىرىنچى بۇلم جلىندا.

اۆچوت اينكەو بولەدى. برەون مىكتەپ اسىنە نىكەدى برەون اينىسپىكتورلارغا تابىرادى.

تابىرلغان اۆچوتدار اوقوو چاغدايتىنان بولونغان ئىدەر تارىيا بۇلىمىنە اۆتەدى

انچو مارت ۱۹۲۲نجى جلىدان قالدردى.

اينىسپىكتورلارغا بۇيرىلادى اوسى اۆچوتداردى واقتىندا تابىرىب تۇرماقغا

قاراودار بولوو.

اۆچوت كىكەسنىڭ ئىندەى بولماسون.

اۆچوتقا مىكتەپدەگى استەلىگەن جۇموس جازاوى تىيس.

تارىيا بۇلىمىنىڭ باستىخى يىلىك.

مىكتەپ بۇلىمىنىڭ باستىخى سىر بوف.

Туркестанское Государственное Издательство.

№ 917.

Ташкент 1923 г.

Тираж 500 экз.

Первая образцовая мусульманская
типография Туркгосиздата.

Туркглавлит № 20.

23-55.

136

Туркестанское Государственное Издательство.

№ 117.

Ташкент, 1929 г.

Тираж: 500 экз.

Первая образцовая мусульманская
типография Туркестана.

Ф